

Toepassen van kennis over een gezonde leefomgeving

Datum geplaatst: 3 oktober 2023

Deadline: 5 december, **14.00 uur**

Inhoud

1. Samenvatting	1
2. Doel subsidieoproep.....	2
3. Voorwaarden en verplichtingen.....	5
3.1. Voorwaarden	5
3.1.1. Afbakening.....	5
3.1.2. Wie kunnen er aanspraak maken op subsidie?	5
3.1.3. Vooraanmelding aanvraag en informatiebijeenkomsten	6
3.1.4. Samenwerking en bijdrage van derden	6
3.1.5. Welk bedrag kunt u aanvragen?.....	7
3.1.6. Praktische voorwaarden	7
4. Beoordeling en prioriteitstelling	8
4.1. Beoordelingsprocedure	8
4.2. Algemene relevantiecriteria	8
4.3. Programma specifieke relevantiecriteria	8
4.4. Kwaliteitscriteria.....	9
4.5. Prioriteitstelling	10
5. Indienen.....	10
5.1. Indiening via Mijn ZonMw	10
5.2. Tips.....	10
5.3. Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag	11
5.4. Inhoudelijke vragen	11
5.5. Technische vragen	11
5.6. Downloads en links.....	11
6. Bijlagen.....	11

1. Samenvatting

Wie

- Hoofdaanvragers: Gemeente, GGD of provincie: In de projectgroep moet minimaal één gemeente zitten met een GGD en/of een provincie.
- Mede aanvragers:
  - andere gemeenten: betrokkenheid van meer dan één gemeente als mede-aanvrager of bij een (regionale) leergemeenschap is een pre;
  - academische werkplaatsen publieke gezondheid: betrokkenheid van één of meer partners van deze academische werkplaatsen is een pre;
  - andere relevante partijen, zoals onderzoeksorganisaties, woningcoöperaties, zorg- en welzijnsorganisaties, inwonersorganisaties, lokale milieu of natuurorganisatie, projectontwikkelaars, ingenieursbureaus, ontwerpers.

Waarvoor

Met deze subsidie gaan projecten aan de slag met het beter benutten en borgen van praktijkgerichte kennis over een gezonde leefomgeving, om zo de gezondheid van inwoners te helpen verbeteren. Het gaat dan om het benutten en borgen van kennis binnen de ontwikkeling en uitvoering van beleid. De projecten gaan dit doen door:

- professionals, inwoners en andere betrokkenen in staat te stellen kennis toe te passen en te borgen. Het gaat om praktijkgerichte kennis bij de uitvoering van beleid voor een gezonde leefomgeving en hoe je gezondheid kan verbeteren door aanpassingen te doen in de leefomgeving. Bijvoorbeeld het uitvoeren van een procesevaluatie, een verdiepingsslag op een bestaand traject, het uitproberen van nieuwe aanpakken/instrumenten en het benutten van data.
- gemeenten in staat te stellen te leren hoe ze met bestaande kennis domein-overstijgende beleidsambities (sociaal, gezondheids- en ruimtelijk-fysiek) kunnen realiseren op het gebied van een gezonde leefomgeving. Waarbij ze kunnen aansluiten bij de beleidsambities van gemeenten in het kader van de SPUK gelden voortkomend uit het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA).
- zich te richten op één of meerdere inhoudelijke thema's, zoals beschreven in de subsidieoproep;
- minimaal één concreet resultaat op te leveren in de vorm van bijvoorbeeld een beleidsproduct, dat breder is over te dragen. Dit resultaat dient verbonden te zijn met het doel van deze subsidieoproep (volgende pagina).

Wat

Per project kan maximaal € 200.000,- worden aangevraagd. De looptijd van het project is maximaal 12 maanden.

Wanneer

Deadline indienen uitgewerkte subsidieaanvraag	5 december 2023, 14:00 uur
Ontvangst commentaar referenten	17 januari 2024
Deadline indienen wederhoor	5 februari, 14:00 uur
Besluit	April 2024
Uiterlijke startdatum	1 juli 2024

2. Doel subsidieoproep

Deze subsidieoproep valt onder het subsidieprogramma Gezonde Leefomgeving Integrale Aanpak (GLIA) van ZonMw, wat onderdeel is van bredere programma Gezonde Leefomgeving (PGLO) dat RIVM en ZonMw uitvoeren in opdracht van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

Met deze subsidie stimuleren we gemeenten om samen met GGD'en en/of provincies breed beschikbare praktijkgerichte kennis over een gezonde leefomgeving¹ beter te benutten en te borgen binnen de ontwikkeling en uitvoering van beleid². Dit doen we door meerdere projecten te honoreren. Binnen elk project werkt één of meerdere gemeente(n) samen met een GGD en/of provincie. Door praktijkgerichte kennis beter te benutten en te borgen kan de gezondheid van inwoners verbeteren en kunnen mogelijk gezondheidsverschillen verkleinen.

Bij 'kennis' gaat het om praktijkgerichte kennis bij de uitvoering van beleid voor een gezonde leefomgeving. Dit kan bijvoorbeeld in de vorm van een procesevaluatie van gedane ingrepen, een verdiepingsslag op een bestaand traject of het uitproberen van nieuwe aanpakken/instrumenten. Het gaat dus niet alleen om:

- hardware³ – aanpassingen in ruimtelijke zin,

maar ook om:

- orgware – plannen, beleid, regels en borging – en
- software – het organiseren van activiteiten en programmering in relatie tot de fysieke omgeving

Samenwerking tussen professionals uit verschillende domeinen (sociaal, gezondheid, fysiek-ruimtelijk) is essentieel, maar niet altijd even gemakkelijk en vanzelfsprekend. Die professionals kunnen daarbij zowel uit verschillende afdelingen van dezelfde organisatie als uit verschillende organisaties afkomstig zijn.

Deze subsidieoproep zet in op samenwerkingsverbanden van één of meer gemeenten en een GGD of provincie, in combinatie met andere relevante partijen. Zij kunnen samen leren van het toepassen van kennis en maatregelen over wat er werkt bij het verbeteren van de gezondheid van inwoners via de leefomgeving. Ook kunnen zij deze kennis waar wenselijk doorontwikkelen. Tenslotte dienen zij er voor te zorgen dat de kennis wordt geborgd en gedeeld.

Bij de beoogde activiteiten kan worden aangesloten bij de [SPUK gelden voortkomend uit het Gezond en Actief Leven Akkoord \(SPUK-GALA\)](#).

Het is mogelijk om meerdere gemeenten te betrekken bij de aanvraag. Zo kunnen gemeenten die middelen vanuit SPUK-GALA voor gezonde leefomgeving aanwenden via deze subsidieregeling bijvoorbeeld samen leren hoe ze met kennis beleidsambities kunnen realiseren op gebied van gezonde leefomgeving. Zo kunnen bijvoorbeeld gemeenten met minder ervaring leren van meer ervaren gemeenten over de domein-overstijgende samenwerking (sociaal, gezondheid, fysiek-ruimtelijk).

Projecten dienen uit één of meerdere thema's te kiezen (zie pagina 3 Keuze thema project)

Praktijkgerichte kennis

Praktijkgerichte kennis wordt in deze oproep breed opgevat en heeft zowel betrekking op het 'hoe' als het 'wat'. Denk hierbij bijvoorbeeld aan een procesevaluatie van gedane ingrepen; een

---

¹ Een gezonde leefomgeving is een omgeving die mensen als aantrekkelijk en prettig ervaren om te wonen, werken en recreëren, die uitnodigt tot gezond gedrag en dit faciliteert (gezondheidsbevordering) en waar de druk op gezondheid zo laag mogelijk is (gezondheidsbescherming). Door complexe maatschappelijke vraagstukken, zoals klimaatverandering, woonopgave en infectieziekten, is het nog belangrijker om gezondheid aan de diverse overlegtafels goed mee te wegen in beleidskeuzes en besluiten. Een gezonde fysieke leefomgeving stimuleert sociale contacten, een gezonde leefstijl met voldoende bewegen en gezonde voeding en gaat middelengebruik tegen. Daarnaast biedt het ruimte voor ontspanning en herstel van stress, en worden mensen beschermd tegen gezondheidsbedreigende factoren in het milieu. Dit alles kan bijdragen aan het verkleinen van het risico op kanker, overgewicht en dementie. Het is daarom belangrijk dat de leefomgeving gezond is ingericht, in aansluiting op de wensen van (toekomstige) inwoners en gebruikers van de leefomgeving (zie t.z.t. ook Programma Gezonde Leefomgeving).

² <https://www.atr-regeldruk.nl/wathoe/kennisbank/beleidsontwikkelingsproces-in-vijf-fasen/>

³ Hier wordt verwezen naar 'orgware' (plannen, beleid, regels en borging), 'hardware' (aanpassingen in ruimtelijke zin) én 'software' (het organiseren van activiteiten en programmering in relatie tot de fysieke omgeving), zoals ook beschreven in het BVO model van Kenniscentrum Sport en Beweging: <https://www.kenniscentrumsportenbewegen.nl/producten/bvo-model/>

verdiepingsslag op een bestaand traject; of het uitproberen van nieuwe aanpakken/instrumenten waarmee een gemeente of provincie:

- het proces kan inrichten om tot een gezonde leefomgeving te komen;
- de leefomgeving integraal in beeld kan brengen in relatie tot gezondheid;
- specifieke thema's kan oppakken, op het terrein van bijvoorbeeld klimaat, mobiliteit, luchtkwaliteit.

Ook het gebruik/toepassen van data vallen onder het begrip kennis (Zie voor voorbeelden [Gids gezonde leefomgeving](#); toekomstige VNG-handreiking Gezonde leefomgeving; ⁴).

Gezondheidsverschillen verkleinen

Het is belangrijk om te differentiëren in de aanpak om gezondheidsverschillen terug te dringen. Niet iedere inwoner, en niet ieder gebied, heeft hetzelfde vertrekpunt. Om gelijke kansen op gezondheid te stimuleren voor iedereen, ongeacht het gebied waar iemand woont, ligt voor deze subsidieoproep de nadruk op de verschillen en op het maatwerk dat nodig is (health equity), zoals ook beschreven in de [kennisynthese Gezonde leefomgeving in kwetsbare wijken](#), die Platform31, Pharos en Onderzoeksinstituut IVO uitvoerden in opdracht van ZonMw.

Aandachtspunten

Bij het opstellen van een aanvraag, is het belangrijk verder de volgende zaken in overweging te nemen.

- Projecten dienen bij de uitvoering minimaal één concreet resultaat te beogen. Bijvoorbeeld in de vorm van een beleidsinstrument of een omschrijving van welke dilemma's en barrières partijen tegenkwamen in het proces om tot besluitvorming te komen. Dit resultaat leent zich om breder te worden overgedragen. Ook dient het verbonden te zijn met het doel van deze subsidieoproep: praktijkgerichte kennis over een gezonde leefomgeving beter benutten en borgen binnen de ontwikkeling en uitvoering van beleid, om zo de gezondheid van inwoners te helpen verbeteren.
- Het is mogelijk om binnen een project onderzoek uit te voeren. Dit dient echter ondergeschikt te zijn aan de toepassing en borging van kennis. Daarom kunt u maximaal 25% van het budget reserveren voor onderzoek.
- Ook kan een deel van het budget (25%) worden besteed aan kleinschalige ruimtelijke ingrepen/realisaties, zoals bijvoorbeeld het mogelijk maken van guerrilla gardening of beschikbaar stellen van speelmateriaal of bezems.
- Verder is het mogelijk om met één aanvraag meerdere bestaande initiatieven die bijdragen aan een gezonde leefomgeving op buurt/wijk/dorps-/gebieds-/regioniveau tegelijkertijd te versterken. Op die manier kan een gemeente met een GGD of provincie meerdere buurten, wijken, dorpen, gebieden of regio's helpen om stappen te zetten naar een gezondere leefomgeving.

Samenwerking tussen professionals en andere betrokkenen

Samenwerking tussen professionals uit verschillende domeinen (sociaal, gezondheid, fysiek-ruimtelijk) is essentieel om thema's op het terrein van een gezonde leefomgeving op te pakken. Het is daarbij belangrijk er voor te zorgen dat de juiste mensen op het juiste moment aan tafel zitten. Een belangrijk aspect daarbij is de verbinding tussen de verschillende domeinen, met oog voor verschillende zienswijzen en taal. Hierbij is het verder belangrijk dat er aandacht is voor het perspectief van (kwetsbare) inwoners en dat zij actief worden betrokken bij de projecten (zie ook 'Participatie en betrekken van inwoners' bij 4.2 Algemene relevantiecriteria).

Keuze thema project

Projecten dienen aan te haken bij één of meerdere van onderstaande thema's⁵:

1. De omgeving groen(er) en aantrekkelijker maken.
2. Het maken van voorzieningen die veilig zijn en inwoners stimuleren tot ontmoeten, bewegen, spelen en rust.
3. Het beschermen van inwoners tegen:
  - a. de negatieve gevolgen van klimaatverandering en hittestress,

⁴ Andere voorbeelden van sites met voorbeelden van aanpakken/instrumenten relevant voor gezonde leefomgeving zijn: [Loket Gezond Leven](#) met meerdere instrumenten over integraal samenwerken en interventieoverzicht; [Kennisbank groenblauw](#) met tools die helpen om te werken aan een groene en duurzame omgeving.

⁵ Het gaat hierbij zowel om interventies in de bestaande leefomgeving, als ontwikkeling en inrichting van nieuwe gebieden.

- b. en/of infectieziekten,
  - c. en/of overlast (onder andere geluidsoverlast en geurhinder)
  - d. en/of (de gevolgen van) vervuiling, onder andere onvoldoende luchtkwaliteit, watervervuiling en afval.
4. Het toegankelijk en veilig maken van (sociale) voorzieningen en gezonde keuzes, zoals een gezonde voedselomgeving.
  5. Het stimuleren en bevorderen van sociale cohesie met ingrepen in (of de inrichting van) de fysieke leefomgeving.
  6. De effecten van het mengen van wijken (hoge en lage inkomens samen) op de gezondheid van de kwetsbare inwoners van die wijken.

In de uitwerking van de thema's zal aandacht worden besteed aan diversiteit en toegankelijkheid voor mensen met een beperking.

Het is mogelijk om binnen het beoogde project de wensen en behoeften van de inwoners rond een gezonde leefomgeving als uitgangspunt te nemen. Dan zal het van tevoren minder duidelijk zijn op welk van bovenstaande thema's de nadruk ligt. In dat geval wordt u verzocht een breed aantal thema's op te nemen als focus van het project, omdat dit nadrukkelijk ook de afbakening vormt voor deze subsidieronde. Het is daarbij van belang dat u in het eindverslag terugkomt op welk van de thema's uw project zich heeft gericht.

Eindproduct en impact van uw project

In deze subsidieronde wordt kennis toegepast. Bij impact is de vraag in hoeverre deze kennistoepassing van invloed is op de praktijk: wat is er gerealiseerd dat (potentieel) bijdraagt aan een gezonde leefomgeving?

ZonMw hanteert hierbij de volgende impactcriteria:

1. samenwerking met relevante stakeholders; deze kunnen deelnemen aan de projectgroep of bijvoorbeeld deelnemen aan een bredere (regionale) bijeenkomst rond het project waarin ervaringen worden uitgewisseld;
2. het borgen van de toepassing van de praktijkgerichte kennis in de praktijk/organisatie(s). Het gaat hierbij niet alleen om succesvolle toepassingen, maar ook om leerervaringen als de toepassing anders loopt dan verwacht;
3. het opleveren van minimaal één concreet resultaat binnen de looptijd van het project dat breder overdraagbaar is;
4. de inzet van gerichte verspreidings- en implementatiestrategieën: het project levert een zichtbaar eindproduct op in de vorm van een (communicatie) product dat kan worden verspreid via passende kanalen (media, beleid, praktijk, opleiding). Het communicatieproduct dient het handelingsperspectief van beleid- en praktijkprofessionals met betrekking tot een gezonde leefomgeving te verbreden. Hierdoor kunnen de aandacht en mogelijkheden voor realisatie van een gezonde leefomgeving versterkt worden.

Leernetwerk

Gehonoreerde projecten zullen deelnemen aan het leernetwerk dat het RIVM inricht binnen het Programma Gezonde Leefomgeving (PGLO). Uitgangspunt van het leernetwerk is dat het zich richt op het versterken van bestaande leerstructuren met kennis over gezondheid en leefomgeving. Het leernetwerk biedt daarnaast de ZonMw projecten van dit subsidieprogramma een platform om kennis, ervaringen en vragen te delen. Communicatie is hier een onderdeel van.

Daarnaast kan ieder project via dit programma gerichte ondersteuning van het RIVM krijgen bij de uitvoering in de vorm van adviezen, relevante kennis en contactpersonen.

Op zijn beurt kan het RIVM de projecten raadplegen bij zijn activiteiten binnen PGLO. Deze activiteiten bestaan uit het ontwikkelen van (overzichten van) instrumenten, maatregelen en ontwerpprincipes, om de doelgroep te helpen om gezondheid aan de voorkant van ruimtelijke planprocessen mee te nemen en integrale domein overstijgende afwegingen te maken. Daarnaast werkt het RIVM aan de (door)ontwikkeling van vuistregels (of advieswaarden) in relatie tot gezondheidsrisico's en -kansen, monitoring en evaluatie en een maatschappelijke kosten baten analyse (MKBA) in relatie tot de gezonde leefomgeving.

Aansluiting de praktijk

De projecten dienen primair aan te sluiten bij de gemeentelijke of provinciale uitvoeringspraktijk. Het wordt gestimuleerd om projecten inhoudelijk aan te laten sluiten bij de financiële stromen zoals de SPUK-GALA en relevante andere lokale en provinciale middelen, waaronder ook het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid (NPLV). Gemeenten die middelen vanuit de SPUK-GALA voor gezonde leefomgeving aanwenden kunnen via deze subsidieregeling bijvoorbeeld samen leren hoe ze met kennis beleidsambities kunnen realiseren op gebied van gezonde leefomgeving.

Overkoepelend evaluatieproject

Aanvullend op deze subsidieronde wordt er – in samenhang – een gerichte subsidieoproep opengesteld voor een evaluatie van het subsidieprogramma. Het doel van dit project is het op passende wijze evalueren van het subsidieprogramma Gezonde Leefomgeving Integrale Aanpak, waarbij ook aandacht wordt besteed aan de verbondenheid met het overkoepelende landelijke Programma Gezonde Leefomgeving.

3. Voorwaarden en verplichtingen

Bij het aanvragen van subsidie bij ZonMw zijn er rechten, voorwaarden en verplichtingen om rekening mee te houden. Deze volgen uit de [Algemene wet bestuursrecht \(Awb\)](#). Titel 4.2 van de Awb bevat specifieke bepalingen die van toepassing zijn op subsidies van ZonMw. Daarnaast zijn de [Algemene subsidiebepalingen ZonMw](#) van toepassing.

3.1. Voorwaarden

Uw subsidieaanvraag moet aan onderstaande voorwaarden voldoen om in behandeling te kunnen worden genomen.

3.1.1. Afbakening

- Subsidie is bestemd voor de activiteiten die beschreven staan onder 'Keuze thema project'.

3.1.2. Wie kunnen er aanspraak maken op subsidie?

De volgende partij(en) kunnen/kan aanspraak maken op (een gedeelte van de) subsidie:

- Verplichte (hoofd)aanvragers:
  - Een gemeente, GGD of provincie. In de projectgroep moet minimaal één gemeente zitten met een GGD en/of een provincie.
- Deelname van meer dan één gemeente is een pre. Dit kan als medeaanvrager, maar ook door bijvoorbeeld door vanuit het project een (regionale) leergemeenschap met andere gemeenten over het project te organiseren. Een pre betekent dat bij meer honoreerbare aanvragen dan dat er budget is en een gelijke beoordeling deze aanvraag voorrang zal krijgen (zie ook het beoordelingsschema bij 4.5 Prioriteitstelling)
- Deelname van één of meerdere partners van Academische Werkplaatsen Publieke Gezondheid (gemeenten, GGD'en, universiteit/UMC, hogescholen) is een pre, omdat de meeste van deze werkplaatsen actief zijn op het thema gezonde leefomgeving en een goede drager vormen voor bredere kennisuitwisseling ([zie ook rapport i-research 2021](#));
- Optioneel kunnen ook andere relevante partijen deelnemen, zoals onderzoeksorganisaties⁶, woningcoöperaties, zorg- en welzijnsorganisaties, inwonersorganisaties, lokale milieu of natuurorganisatie, projectontwikkelaars, ingenieursbureaus, ontwerpers.

Gemeenten, GGD'en en provincies kunnen bij maximaal twee aanvragen betrokken zijn. Voor gemeenten geldt daarbij dat zij één keer als hoofdaanvrager en één keer als medeaanvrager kunnen optreden. Als er meerdere aanvragen zijn met dezelfde beoordeling, wordt er onder meer gekeken naar geografische spreiding (zie 4.5 Prioriteitstelling).

Elk project wordt aangemoedigd een (onafhankelijke) procesbegeleider aan te stellen, die de samenwerking begeleidt en oog heeft voor de verschillen tussen de domeinen.

⁶ Zie voor de definitie van een onderzoeksorganisatie de pagina over staatssteun op <https://www.zonmw.nl/nl/vrijstelling-staatssteun>

Gezien de nauwe samenwerking met RIVM en ZonMw in PGLO kan het RIVM niet optreden als mede-aanvrager. Wel is het mogelijk dat het RIVM door de hoofdaanvrager wordt ingehuurd voor werkzaamheden.

3.1.3. Vooraanmelding aanvraag en informatiebijeenkomsten

Intentie tot indienen kenbaar maken (via e-mail)

Aanvragers vragen wij het ZonMw te laten weten als zij een aanvraag overwegen. **Bijlage 1** beschrijft de informatie die hierbij gevraagd wordt. ZonMw ontvangt deze informatie graag uiterlijk **1 november 2023** via een email naar glia@zonmw.nl. Dit komt het beoordelingsproces van ZonMw ten goede, maar is niet verplicht. Deze verklaring heeft dus ook geen invloed op de beoordeling van de subsidieaanvraag.

Informatiebijeenkomsten 30 en 31 oktober

Op maandag 30 oktober (14:00 – 15:00 uur) en dinsdag 31 oktober (12:00 – 13:00 uur) is er een informatiebijeenkomst over de subsidieoproep. De bijeenkomst op 30 oktober is open voor iedereen en die op 31 oktober speciaal voor GGD-medewerkers. U kunt zich aanmelden via onderstaande links:

30 oktober: [Toepassen van kennis over een gezonde leefomgeving | ZonMw](#)

31 oktober: [Toepassen van kennis over een gezonde leefomgeving \(voor GGD'en\) | ZonMw](#)

Workshop 14 november

Op dinsdag 14 november (9:30-10:30) is er workshop waarin het invullen van het subsidieaanvraagformulier wordt toegelicht. De bijeenkomst is bedoeld voor hoofdaanvragers maar is voor iedereen toegankelijk. U kunt zich aanmelden via onderstaande link:

14 november: [Toepassen van kennis over een gezonde leefomgeving \(workshop voor hoofdaanvragers\) | ZonMw](#)

3.1.4. Samenwerking en bijdrage van derden

ZonMw stimuleert samenwerking tussen en deelname van partijen. Daarbij geldt dat geen subsidie wordt verstrekt als afspraken leiden of kunnen leiden tot het verlenen van onrechtmatige staatssteun of als daardoor niet aan de [Algemene subsidiebepalingen ZonMw](#) of voorwaarden van de subsidieoproep kan worden voldaan.

Samenwerking is een vereiste. De projectgroep moet bestaan uit tenminste één gemeente met een GGD of provincie (alle drie partijen kunnen hoofdaanvrager zijn).

Samenwerking met andere gemeenten en andere relevante stakeholders, zoals onderzoeksorganisaties⁷, zorg- en welzijnsorganisaties, inwonersorganisaties, woningcoöperaties, lokale milieu of natuurorganisatie, projectontwikkelaars, ingenieursbureaus, ontwerpers wordt aangemoedigd. Bij gemeenten kan dat in de vorm van medeaanvragerschap, dus als lid van de projectgroep, maar ook bijvoorbeeld in de vorm van een (regionale) leergemeenschap met andere gemeenten over het project.

Elk project wordt aangemoedigd een (onafhankelijke) procesbegeleider aan te stellen, die de samenwerking begeleidt en oog heeft voor de verschillen tussen de domeinen.

Uit de subsidieaanvraag en begroting moet duidelijk naar voren komen:

- Met welke partijen samengewerkt wordt. Beschrijf per partij op welke manier deze actief bijdraagt aan het project; dit zijn in elk geval partijen die op de begroting voorkomen als een partij die aanspraak wenst te maken op een deel van de subsidie. Ook partijen die voor eigen rekening en risico actief bijdragen maken onderdeel uit van de samenwerking.
- Met welke partij(en) een sponsorovereenkomst zal worden aangegaan en wat de in-natura of geldelijke bijdrage is.
- Welke partijen worden ingehuurd of indien dit nog niet bekend is, voor welke activiteiten wordt voorzien dat dit door derden zal worden uitgevoerd en de daarvoor te maken kosten (inclusief

---

⁷ Kaderregeling betreffende staatssteun voor onderzoek, ontwikkeling en innovatie, (2014/C 198/01), artikel 15 onder ee).

btw). Zie voor meer informatie en de voorwaarden voor inhuur/opdracht de [ZonMw-webpagina Subsidies en Samenwerking/bijdragen van derden](#).

Samenwerking en sponsoring moeten definitief geregeld zijn bij het indienen van de uitgewerkte subsidieaanvraag.

Letter of Commitment

Omdat ZonMw zeker wil weten dat samenwerkende partijen/sponsors van een project zich juridisch hebben verplicht tot de toegezegde bijdrage, is een Letter of Commitment per samenwerkende partij/sponsor bij het indienen van de uitgewerkte subsidieaanvraag verplicht. Gebruik hiervoor het voorbeeld op de [ZonMw-webpagina Subsidies en Samenwerking/bijdragen van derden](#).

Samenwerkings- en sponsorovereenkomst

Op de [ZonMw-webpagina Subsidies en Samenwerking/bijdragen van derden](#) vindt u meer informatie over de verschillende vormen van samenwerken en bijdragen (sponsoring/opdracht) met voorbeeldovereenkomsten als hulpmiddel bij het opstellen van de betreffende overeenkomst en de voorwaarden waaraan de overeenkomst moet voldoen in de daarbij horende uitleg. De op deze webpagina en in de uitleg genoemde voorwaarden maken integraal onderdeel uit van deze subsidieoproep. Indien ZonMw concept samenwerkings- en/of sponsorovereenkomst(en) opvraagt, verleent zij de subsidie op voorwaarde dat de overeenkomst(en) door haar geaccepteerd wordt/worden.

3.1.5. Welk bedrag kunt u aanvragen?

In deze subsidieronde

- kunnen voor een looptijd van maximaal 12 maanden een gemeente samen met een GGD of provincie maximaal € 200.000,- aanvragen;
- is een eigen bijdrage is niet verplicht.
- mogen accountantskosten tot een maximum van € 3.500,- bij projecten van € 125.000,- of meer worden opgenomen worden in de begroting. Door de wijziging van de Algemene subsidiebepalingen ZonMw per 1 april 2022 moet er na afronding van een project van € 125.000,- of meer naast de financiële eindverantwoording ook een controleverklaring van een accountant aangeleverd worden. Universiteiten en universitair medische centra mogen accountantskosten niet opnemen in de begroting. Met deze instellingen zijn aparte afspraken gemaakt over de vereiste accountantsverklaring. Neem hiervoor contact op met uw financiële afdeling.

Het totale beschikbare subsidiebudget in deze subsidieronde bedraagt € 4.000.000,-. Hiervan kunnen afhankelijk van de aanvragen maximaal 20 projecten van € 200.000,- worden gehonoreerd. Mocht er budget overblijven uit de andere subsidierondes binnen dit programma - voor het ontwikkelen van kennis over gezondheid in kwetsbare wijken en gebieden of de evaluatie -, dan kan dit resterende budget worden aangewend in deze ronde.

3.1.6. Praktische voorwaarden

1. Schrijf uw aanvraag in het Nederlands.
2. Het is verplicht om bij een uitgewerkte subsidieaanvraag een [begroting](#) (voor overige instellingen) toe te voegen.
3. Reserveer minimaal 5 % van uw projectbudget voor communicatie en implementatie. Neem dit op in de begroting bij de uitgewerkte subsidieaanvraag.
4. Reserveer maximaal 25% van uw projectbudget voor onderzoek. Dit is optioneel.
5. Reserveer maximaal 25% van uw projectbudget voor (kleinschalige) ruimtelijke ingrepen/realisaties. Dit is optioneel.
6. Neem een post van 60 uur op voor leernetwerkbijeenkomsten en mogelijke andere activiteiten die voortvloeien uit de werkzaamheden van het RIVM of de programmaevaluatie.
7. De volgende bijlage(n) zijn verplicht om toe te voegen:
  - Wanneer er sprake is van samenwerking en/of sponsoring: [een Letter of Commitment](#).
8. De volgende bijlage is optioneel:
  - 1 A4 met figuren en tabellen.

Overige bijlagen worden niet meegenomen bij de beoordeling van uw aanvraag.

4. Beoordeling en prioriteitstelling

4.1. Beoordelingsprocedure

Voor de procedures voor de beoordeling van subsidieaanvragen verwijzen we u naar de infographic [‘in 10 stappen subsidie aanvragen’](#) en naar de [procedurebrochure aanvragers](#).

De beoordelingsprocedure bestaat uit een schriftelijke beoordeling van de kwaliteit van de aanvraag door referenten, de mogelijkheid tot schriftelijk wederhoor en een eindbeoordeling door de programmacommissie. De programmacommissie beoordeelt de relevantie, kwaliteit en begroting van alle aanvragen. Hieronder staan relevantie- en kwaliteitscriteria die van toepassing zijn.

Er is een aantal algemene relevantiecriteria waar elke aanvraag die ingediend wordt bij ZonMw op wordt getoetst. Participatie van inwoners en toepassing in termen van impact zijn gezien de aard van deze subsidieoproep zeer relevant.

4.2. Algemene relevantiecriteria

1. Diversiteit

Beschrijf hoe er aandacht wordt besteed aan [diversiteit](#) en differentiatie van de doelgroep naar kenmerken zoals [sekse en gender](#), leeftijd, sociaaleconomische situatie, opleidingsniveau, migratie- en culturele achtergrond en seksuele diversiteit, waar relevant voor de thematiek van het project.

2. Participatie van inwoners

Beschrijf hoe u inwoners betreft bij het project. Met ‘betrekken’ bedoelen we concreet het raadplegen, advies inwinnen, samenwerken en/of laten (mee)beslissen van betrokkenen bij het opstellen van de subsidieaanvraag en het uitvoeren van het project.

3. Toegang tot data

ZonMw stimuleert optimaal gebruik van data. Beschrijf in uw uitgewerkte subsidieaanvraag hoe u gebruik maakt van bestaande databestanden en/of onderbouw de noodzaak van nieuwe dataverzameling. Geef ook aan hoe u van plan bent toekomstige data/resultaten FAIR te delen. Houd bij de planning en begroting van uw project rekening met de kansen en vereisten met betrekking tot [FAIR data en datamanagement](#). Indien u geen data verzamelt, vermeld dit dan in uw subsidieaanvraag.

4. Toepassing in termen van impact

Beschrijf hoe u verwacht impact te realiseren en aan te tonen. Projecten die ZonMw financiert moeten impact hebben. Nieuwe kennis en kunde moet gebruikt worden in praktijk, beleid, onderwijs en/of verder onderzoek. Op onze website leggen we uit wat impact is, hoe we werken aan het realiseren en aantonen ervan en wat we van projectleiders verwachten. Meer informatie vindt u op [de ZonMw-webpagina Impact versterken](#).

4.3. Programma specifieke relevantiecriteria

1. Uw aanvraag sluit aan bij de gestelde doelen en thema's verwoord in de subsidieoproep. U geeft hiervoor een onderbouwing:

- a. U licht in uw aanvraag toe hoe het doel van uw aanvraag naadloos aansluit op het doel van deze subsidieoproep.
- b. U beschrijft en onderbouwt in uw aanvraag:
  - wat de lokale situatie is. Hieruit blijkt waar lokaal de behoeften en/of kennisvragen liggen als het gaat om een gezonde leefomgeving;
  - welke kennis u gaat toepassen;
  - op welk thema of welke thema's uw project zich richt;
  - welk concreet en breder overdraagbaar resultaat u beoogt voor welke doelgroep.

2. Bijdrage aan het programmadoel

U toont overtuigend aan dat uw project aansluit bij het programmadoel van het programma GLIA, dat iedere inwoner in zijn nabijheid een gezonde leefomgeving heeft. ZonMw zet met het subsidieprogramma GLIA in op de samenwerking tussen verschillende disciplines, domeinen en stakeholders om te komen tot een gezonde leefomgeving in de nabijheid voor iedereen, en het (beleids-)proces dat daaraan verbonden is. Daarbij richt het programma zich op het stimuleren van een goede samenwerking tussen de relevante stakeholders, inclusief de inwoners.

3. Maatschappelijke relevantie

U onderbouwt hoe uw project tegemoet komt aan maatschappelijke behoeften. Uw voorgestelde aanpak sluit daarnaast goed aan bij de praktijk en op recente beleidsontwikkelingen zoals de SPUK-GALA. Inhoudelijk sluit uw aanvraag aan bij andere lokale en regionale actuele en relevante opgaven en thematiek op het snijvlak van leefomgeving en gezondheid.

4. Meerwaarde

- U onderbouwt in uw aanvraag in welk opzicht uw project van meerwaarde is ten opzichte van bestaande projecten in de eigen regio.
- U maakt duidelijk waar uw project op inzet als het gaat om orgware, hardware en software, en waar uw focus bij het terugdringen van gezondheidsverschillen ligt: op gezondheid bevorderen, beschermen en/of faciliteren⁸.

4.4. Kwaliteitscriteria

1. Doelstelling en vraag- of taakstelling

Beschrijf de doelstelling en vraag- of taakstelling. Let daarbij op helderheid, reikwijdte en originaliteit.

2. Plan van aanpak

Het plan van aanpak sluit aan op de geformuleerde doelstellingen en bevat een beschrijving van de toe te passen kennis of maatregel(en) en eventuele methoden en analyses, inclusief de theoretische en/of empirische onderbouwing.

3. Haalbaarheid

Maak aannemelijk dat het doel van de subsidieaanvraag binnen de gestelde tijd wordt bereikt met de beschikbare expertise, menskracht, faciliteiten en middelen. In deze subsidieoproep gaat het om realiseren van een concreet resultaat. Schets hierbij kansen en belemmeringen en hoe u die laatste wilt ondervangen. Geef een duidelijke planning, waarbij u er rekening mee houdt dat het project circa 2 maanden na honorering en uiterlijk 1 juli 2024 van start gaat.

4. Samenwerking

- Geef een duidelijke omschrijving van alle samenwerkingspartners, hun rollen, taken en verantwoordelijkheden. Ook in de planning en fasering zijn deze rollen, taken en verantwoordelijkheden per partner concreet beschreven. Als er een (onafhankelijke) procesbegeleider is omschrijft u wie dit is en globaal hoe deze rol wordt ingevuld.
- Beschrijf welke lagen (bestuur, beleid en uitvoering) van de gemeente en hoe het sociale, gezondheids- en/of fysiek-ruimtelijke domein betrokken zijn. Wanneer er geen GGD is aangesloten dient te worden toegelicht hoe de bijdrage van het gezondheidsdomein is geborgd bij de aanvraag.
- Licht toe in welke relevante samenwerkingspartners een rol hebben en/of zijn aangesloten bij het project. Denk hierbij aan stakeholders uit praktijk, beleid, onderwijs en/of onderzoek.
- Licht toe welke inwoners(groepen) actief betrokken zijn bij de opzet en uitvoering van uw project en/of deel zijn van de projectgroep.

5. Kennisoverdracht, implementatie en bestendinging

- Maak duidelijk op welke wijze de toepassing van de praktijkgerichte kennis in de praktijk/organisatie(s) wordt geborgd.
- Neem een duidelijke communicatie- en implementatiestrategie op waarvan de onderdelen en/of fasen concreet worden beschreven. Belangrijk daarbij is dat het project een zichtbaar eindproduct oplevert in de vorm van een (communicatie) product dat kan worden verspreid via passende kanalen (media, beleid, praktijk, opleiding). Het communicatieproduct dient het handelingsperspectief van beleid- en praktijkprofessionals met betrekking tot een gezonde leefomgeving te verbreden. Een optie is om het concrete projectresultaat hiervoor te benutten. Het communicatieproduct kan de aandacht en mogelijkheden voor realisatie van een gezonde leefomgeving helpen versterken.
- Beschrijf hoe u de relevante groepen in kennis stelt van uw project en het resultaat en hoe en in welke fase u hen bij het project wil betrekken. Daaruit blijkt dat u gericht bent op het

---

⁸ Hier wordt verwezen naar het model van perspectieven op gezonde leefomgeving beschreven in '[Balans van de Leefomgeving 2016](#)' van het Planbureau voor de Leefomgeving (p.98).

ondersteunen van lokale en regionale beleidsontwikkelaars, uitvoerders en/of beslissers uit het sociaal, gezondheids- en fysiek-ruimtelijke domein zodat zij gezondheid vanzelfsprekend mee kunnen gaan wegen bij het ontwerp, de inrichting en het beheer van de leefomgeving.

- Benoem de activiteiten inclusief de te gebruiken communicatie middelen en kanalen. Geef ook aan in welke fase van het project u deze denkt uit te voeren en welke andere partijen, naast u, daarbij een actieve rol zouden kunnen spelen.

Meer informatie over deze criteria vindt u in de [procedurebrochure](#).

4.5. Prioriteitstelling

De onderlinge weging van relevantie en kwaliteit gebeurt aan de hand van de volgende prioriteringsmatrix:

	Relevantie			
Kwaliteit	Zeer relevant	Relevant	Laag relevant	Niet relevant
Zeer goed	1	3	<i>Niet honoreerbaar</i>	<i>Niet honoreerbaar</i>
Goed	2	4	<i>Niet honoreerbaar</i>	<i>Niet honoreerbaar</i>
Voldoende	5	<i>Niet honoreerbaar</i>	<i>Niet honoreerbaar</i>	<i>Niet honoreerbaar</i>
Matig	<i>Niet honoreerbaar</i>	<i>Niet honoreerbaar</i>	<i>Niet honoreerbaar</i>	<i>Niet honoreerbaar</i>
Onvoldoende	<i>Niet honoreerbaar</i>	<i>Niet honoreerbaar</i>	<i>Niet honoreerbaar</i>	<i>Niet honoreerbaar</i>

Een aanvraag moet minimaal zeer relevant en voldoende of relevant en goed scoren om in aanmerking te komen voor subsidie.

Wanneer na toepassing van de prioriteringsmatrix het aantal honoreerbare aanvragen het beschikbare budget overstijgt, dan zal de commissie de volgende aanvullende afwegingsgronden hanteren:

- Deelname van meer dan één gemeente als mede-aanvrager of via een (regionale) leergemeenschap
- Deelname van een of meerdere partners van Academische Werkplaatsen Publieke Gezondheid
- Het subsidieprogramma streeft naar een geografische spreiding van projecten die in aanmerking komen voor subsidie
- Het subsidieprogramma streeft naar een spreiding over de inhoudelijke thema's.

5. Indienen

5.1 Indiening via Mijn ZonMw

Subsidieaanvragen kunnen uitsluitend door de hoofdaanvrager ingediend worden via het online indiensysteem van ZonMw ([Mijn ZonMw](#)). Sluitingsdatum voor het indienen van een uitgewerkte subsidieaanvraag is 5 december, om 14.00 uur.

Het gehele tijdpad voor deze subsidieronde kunt u [hier](#) zien.

5.2 Tips

- ZonMw maakt gebruik van het online indiensysteem Mijn ZonMw. Als u nog niet eerder met Mijn ZonMw heeft gewerkt moet u zich eerst registreren als 'Nieuwe gebruiker'.
- Zie voor meer informatie de [Handleiding Mijn ZonMw](#).

Wij raden u aan om, voordat u uw aanvraag digitaal indient, een Word-versie van uw aanvraag te printen (via Mijn ZonMw) en na te lopen op onregelmatigheden. Vooral als u uw aanvraag eerst in Word heeft opgesteld en vervolgens naar Mijn ZonMw heeft gekopieerd, kan het voorkomen dat sommige tekens (zoals aanhalingstekens) niet goed worden omgezet. U kunt dit in Mijn ZonMw zelf corrigeren.

5.3 Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag

De '[Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag](#)' moet ondertekend worden door de bestuurlijk verantwoordelijke en de hoofdaanvrager. Omdat hoofdaanvragers vanuit gemeenten niet altijd tekenbevoegdheid hebben, dient op dit formulier zowel de naam en functie van de hoofdaanvrager als van de tekenbevoegde ambtenaar worden vermeld. De ondertekende verklaring kan per mail gestuurd worden naar ZonMw, ter attentie van clusterondersteuning, glia@zonmw.nl. De verklaring moet uiterlijk één week na indiening binnen zijn.

5.4 Inhoudelijke vragen

Neem voor inhoudelijke vragen contact op met: Rianne Weggemans, 06 3458 6605 / 070 412 6263, glia@zonmw.nl.

5.5 Technische vragen

Neem voor technische vragen over het gebruik van het online indiensysteem van ZonMw contact op met de servicedesk: maandag t/m vrijdag van 8.00 tot 17.00 uur, 070 349 51 76, servicedesk@zonmw.nl. Vermeld in uw e-mail uw telefoonnummer, zodat wij indien nodig contact met u kunnen opnemen.

5.6 Downloads en links

Op de ZonMw website leest u meer over:

- de [Algemene subsidiebepalingen ZonMw](#)
- ['in 10 stappen subsidie aanvragen'](#)
- [Wat dien ik in](#)
- [Voorwaarden en Verplichtingen](#)
- [Beoordeling van subsidieaanvragen](#)
- [Subsidies en Samenwerking/bijdragen van derden](#)
- [Vrijstelling staatssteun.](#)
- [Implementatie en impact](#)
- [Handleiding Mijn ZonMw](#)
- [Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag](#)
- Programmapagina [Gezonde Leefomgeving Integrale Aanpak](#)

6. Bijlagen

[Bijlage 1 Intentie tot indienen](#)

Bijlage 1 Intentie tot indienen

Wilt u ZonMw laten weten als u een subsidieaanvraag wilt indienen voor de subsidieronde 'Toepassen van kennis over gezonde leefomgeving'.

Wilt u daarvoor onderstaande informatie uiterlijk **1 november 2023** per email sturen naar glia@zonmw.nl? U kunt hiervoor een eigen format gebruiken.

LET OP: de deadline van de uitgewerkte subsidieaanvraag is 5 december 2023.

	Naam	Organisatie	Expertise
Hoofdaanvrager			
Medeaanvrager 1			
Medeaanvrager 2			
Etc.			

	Project
Onderwerp en thema	<i>Geef aan op welke thema(s) uw project van toepassing is</i>
Projectonderwerp	<i>Geef hier een korte omschrijving van uw project</i>
Opmerkingen	<i>Ruimte voor eventuele opmerkingen</i>